

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

॥ శ్రీవరదరాజపంచాశత్ ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీవరదరాజపంచాశత్ ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

ద్విరదశిఖరిసీమ్నా సద్మవాన్ పద్మయోనేః
తురగసవనవేద్యాం శ్యామళో హవ్యవాహః।
కలశజలధికన్యావల్లరీకల్పశాఖీ
కలయతు కుశలం నః కోఽపి కారుణ్యరాశిః॥ 1॥

యస్యానుభావమధిగంతుమశక్నువంతో
ముహ్యంత్యభంగురధియో మునిసార్వభౌమాః।
తస్యైవ తే స్తుతిషు సాహసమశ్నువానః
క్షంతవ్య ఏష భవతా కరిశైలనాథ॥ 2॥

జానన్ననాది విహితానపరాధవర్గాన్
స్వామిన్ భయాత్ కిమపి వక్తుమహం న శక్తః।
అవ్యాజవత్సల తథాపి నిరంకుశం మాం
వాత్సల్యమేవ భవతో ముఖరీకరోతి॥ 3॥

కిం వ్యాహరామి వరద స్తుతయే కథం వా
ఖద్యోతవత్ ప్రలఘుసంకుచితప్రకాశః।
తస్మై సమర్పయ మతిం చ సరస్వతీం చ
త్వామంజసా స్తుతిపదైర్యదహం ధినోమి॥ 4॥

మచ్ఛక్తిమాత్రగణనే కిమిహస్తి శక్యం
శక్యేన వా తవ కరీశ కిమస్తి సాధ్యం।

యద్యస్తి సాధయ మయా తదపి త్వయా వా
కిం వా భవేద్ భవతి కించిదనీహమానే || 5 ||

స్తోత్రం మయా విరచితం త్వదధీనవాచా
త్వత్ప్రీతయే వరద యత్ తదిదం న చిత్రం |
ఆవర్జయంతి హృదయం ఖలు శిక్షకాణాం
మంజూని పంజరశకుంతవిజల్పితాని || 6 ||

యం చక్షుషామవిషయం హయమేధయజ్వా
ద్రాఘీయసా సుచరితేన దదర్శ వేధాః |
తం త్వాం కరీశ కరుణాపరిణామతస్తే
భూతాని హంత నిఖిలాని నిశామయంతి || 7 ||

తత్తత్పదైరుపహితేఽపి తురంగమేధే
శక్రాదయో వరద పూర్వమలబ్ధభాగాః |
అధ్యక్షితే మఖపతౌ త్వయి చక్షుషైవ
హైరణ్యగర్భహవిషాం రసమన్వభూవన్ || 8 ||

సర్గస్థిప్రళయవిభ్రమనాటికాయాం
శైలూషవద్వివిధవేషపరిగ్రహం త్వాం |
సంభావయంతి హృదయేన కరీశ ధన్యాః
సంసారవారినిధిసంతరణైకపోతం || 9 ||

ప్రాప్తో దయేషు వరద త్వదనుప్రవేశాత్
పద్మాసనాదిషు శివాదిషు కంచుకేషు |
తన్మాత్రదర్శనవిలోభితశేముషీకాః
తాదాత్మ్యమూఢమతయో నిపతంత్యధీరాః || 10 ||

మధ్యే విరించిశివయోర్విహితావతారః
ఖ్యాతోఽసి తత్సమతయా తదిదం న చిత్రం |

మాయావశేన మకరాదిశరీరిణం త్వాం
తానేవ పశ్యతి కరీశ యదేష లోకః || 11 ||

బ్రహ్మేతి శంకర ఇతీంద్ర ఇతి స్వరాడి-
త్యాత్మేతి సర్వమితి సర్వచరాచరాత్మ౯ |
హస్తీశ సర్వవచసామవసానసీమాం
త్వాం సర్వకారణముశంత్యనపాయవాచః || 12 ||

ఆశాధిపేషు గిరిశేషు చతుర్ముఖేష్వ-
ప్యవ్యాహతా విధినిషేధమయీ తవాజ్ఞా |
హస్తీశ నిత్యమనుపాలనలంఘనాభ్యాం
పుంసాం శుభాశుభమయాని ఫలాని సూతే || 13 ||

త్రాతాఽఽపది స్థితిపదం భరణం ప్రరోహః
ఛాయా కరీశ సరసాని ఫలాని చ త్వం |
శాఖాగతత్రిదశబృందశకుంతకానాం
కిం నామ నాసి మహతాం నిగమద్రుమాణాం || 14 ||

సామాన్యబుద్ధిజనకాశ్చ సదాదిశబ్దాః
తత్త్వాంతరభ్రమకృతశ్చ శివాదివాచః |
నారాయణే త్వయి కరీశ వహాంత్యనన్యం
అన్వర్థవృత్తిపరికల్పితమైకకంఠ్యం || 15 ||

సంచింతయంత్యఖిలహేయవిపక్షభూతం
శాంతోదితం శమవతా హృదయేన ధన్యాః |
నిత్యం పరం వరద సర్వగతం సుసూక్ష్మం
నిష్పందనందధుమయం భవతః స్వరూపం || 16 ||

విశ్వాతిశాయసుఖరూప యదాత్మకస్త్యం
వ్యక్తిం కరీశ కథయంతి తదాత్మికాం తే |

యేనాధిరోహతి మతిస్త్వదుపాసకానాం
సా కిం త్వమేవ తవ వేతి వితర్కఢోశాం || 17 ||

మోహాంధకారవినివర్తనజాగరూకే
దోషా దివాఽపి నిరవగ్రహమేధమానే |
త్వత్తేజసి ద్విరదశైలపతే విమృష్టే
శ్లాఘ్యేత సంతమసపర్వ సహస్రభానోః || 18 ||

రూఢస్య చిన్మయతయా హృదయే కరీశ
స్తంభానుకారిపరిణామవిశేషభాజః |
స్థానేషు జాగ్రతి చతుర్వపి సత్త్వవంతః
శాఖావిభాగచతురే తవ చాతురాత్మ్యే || 19 ||

నాగాచలేశ నిఖిలోపనిషన్మనీషా-
మంజూషికామరకతం పరిచిన్వతాం త్వాం |
తన్వీ హృది స్ఫురతి కాఽపి శిఖా మునీనాం
సౌదామనీవ నిభృతా నవమేఘగర్భా || 20 ||

శౌదన్వతే మహతి సద్మని భాసమానే
శ్లాఘ్యే చ దివ్యసదనే తమసః పరస్మిన్ |
అంతఃకళేబరమిదం సుషిరం సుసూక్ష్మం
జాతం కరీశ కథమాదరణాస్పదం తే || 21 ||

బాలాకృతేర్వటపలాశమితస్య యస్య
బ్రహ్మాండమండలమభూదుదరైకదేశే |
తస్యైవ తద్వరద హంత కథం ప్రభూతం
వారాహమాస్థితవతో వపురదుభృతం తే || 22 ||

భక్తస్య దానవశిశోః పరిపాలనాయ
భద్రాం నృసింహకుహనామధిజగ్ముషస్తే |

స్తంభైకవర్జమధునాఽపి కరీశ నూనం
త్రైలోక్యమేతదఖిలం నరసింహగర్భం || 23 ||

క్రామన్ జగత్ కపటవామనతాముపేతః
త్రేధా కరీశ స భవాన్ నిదధే పదాని |
అద్యాపి జంతవ ఇమే విమలేన యస్య
పాదోదకేన విధృతేన శివా భవంతి || 24 ||

యేనాచలప్రకృతినా రిపుసంక్షయార్థీ
వారాం నిధిం వరద పూర్వమలంఘయస్తస్వం |
తం వీక్ష్య సేతుమధునాపి శరీరవంతః
సర్వే షడూర్మిబహుళం జలధిం తరంతి || 25 ||

ఇత్థం కరీశ దురపహ్నా వదివ్యభవ్య-
రూపాన్వితస్య విబుధాదివిభూతిసామ్యాత్ |
కేచిద్విచిత్రచరితాన్ భవతోఽవతారాన్
సత్యాన్ దయాపరవశస్య విదంతి సంతః || 26 ||

సౌశీల్యభావితధియా భవతా కథంచిత్
సంచాదితానపి గుణాన్ వరద త్వదీయాన్ |
ప్రత్యక్షయంత్యవికలం తవ సన్నికృష్టాః
పత్యుస్త్విషామివ పయోదవృతాన్ మయాఖాన్ || 27 ||

నిత్యం కరీశ తిమిరావిలదృష్టయోఽపి
సిద్ధాంజనేన భవతైవ విభూషితాక్షాః |
పశ్యంతుపర్యుపరి సంచరతామదృశ్యం
మాయానిగూఢమనపాయమహోనిధిం త్వాం || 28 ||

సద్యస్త్యజంతి వరద త్వయి బద్ధభావాః
పైతామహోదిషు పదేష్యపి భావబంధం |

కస్మై స్వదేత సుఖసంచరణోత్సుకాయ
కారాగృహే కనకశృంఖలయాఽపి బంధః || 29 ||

హస్తీశ దుఃఖవిషదిగ్ధఫలానుబంధి-
న్యాబ్రహ్మకీటమపరాహతసంప్రయోగే |
దుష్కర్మసంచయవశాద్ దురతిక్రమే నః
ప్రత్యస్తమంజలిరసౌ తవ నిగ్రహోస్తే || 30 ||

త్వద్భక్తిపో తమవలంబితుమక్షమాణాం
పారం పరం వరద గంతుమనీశ్వరాణాం |
స్వైరం లిలంఘయిషతాం భవవారిరాశిం
త్వామేవ గంతుమసి సేతురభంగురస్త్యం || 31 ||

అశ్రాంతసంసరణఘర్మనిపీడితస్య
భ్రాంతస్య మే వరద భోగమరీచికాసు |
జీవాతురస్తు నిరవగ్రహమేధమానః
దేవ త్వదీయకరుణామృతదృష్టిపాతః || 32 ||

అంతః ప్రవిశ్య భగవన్నఖిలస్య జంతోః
ఆసేదుషస్తవ కరీశ భృశం దవీయాః |
సత్యం భవేయమధునాపి స ఏవ భూయః
స్వాభావికీ తవ దయా యది నాంతరాయః || 33 ||

అజ్ఞాతనిర్గమమనాగమవేదినం మాం
అంధం న కించిదవలంబనమశ్నువానం |
ఏతావతీం గమయితుః పదవీం దయాళోః
శేషాధ్వలేశనయనే క ఇవాతిభారః || 34 ||

భూయోఽపి హంత వసతిర్యది మే భవిత్రీ
యామ్యాసు దుర్విషహవృత్తిషు యాతనాసు |

సమ్యగ్ భవిష్యతి తతః శరణాగతానాం
సంరక్షితే తి బిరుదం వరద త్వదీయం || 35 ||

పర్యాకులం మహతి దుఃఖపయోనిధౌ మాం
పశ్యన్ కరీశ యది జోషమవస్థితస్త్యం |
స్ఫారేక్షణేఽపి మిషతి త్వయి నిర్నిమేషం
పారే కరిష్యతి దయా తవ దుర్నివారా || 36 ||

కిం వా కరీశ కృపణే మయి రక్షణీయే
ధర్మాదిబాహ్యసహకారిగవేషణేన |
నన్వస్తి విశ్వపరిపాలనజాగరూకః
సంకల్ప ఏవ భవతో నిపుణః సహాయః || 37 ||

నిర్యంత్రణం పరిణమంతి న యావదేతే
నీరంధ్రదుష్కృతభవా దురితస్రరోహః |
తావన్న చేత్ త్వముపగచ్ఛసి శార్ంగధన్వా
శక్యం త్వయాపి న హి వారయితుం కరీశ || 38 ||

యావన్న పశ్యతి నికామమమర్షణో మాం
భ్రూభంగభీషణకరాళముఖః కృతాంతః |
తావత్ పతంతు మయి తే భగవన్ దయాళోః
ఉన్నిద్రపద్మకలికామధురాః కటాక్షాః || 39 ||

స త్వం స ఏవ రభసో భవదౌపవాహ్యః
చక్రం తదేవ శితధారమహం చ పాల్యః |
సాధారణే త్వయి కరీశ సమస్తజంతోః
మాతంగమానుషభిదా న విశేషహేతుః || 40 ||

నిర్వాపయిష్యతి కదా కరిశైలధామన్
దుర్వారకర్మపరిపాకమహోదవాన్నిం |

ప్రాచీనదుఃఖమపి మే సుఖయన్నివ త్వత్-
పాదారవిందపరిచారరసప్రవాహః || 41 ||

ముక్తః స్వయం సుకృతదుష్కృతశృంఖలాభ్యాం
అర్చిర్ముఖైరధిక్యతైరతివాహితాధ్వా |
స్వచ్ఛందకింకరతయా భవతః కరీశ
స్వాభావికం ప్రతిలభేయ మహాధికారం || 42 ||

త్వం చేత్ ప్రసీదసి తవాస్మి సమీపతశ్చేత్
త్వయ్యస్తి భక్తిరనఘా కరిశైలనాథ |
సంస్పృజ్యతే యది చ దాసజనస్త్వదీయః
సంసార ఏష భగవన్నపవర్గ ఏవ || 43 ||

ఆహూయమానమనపాయవిభూతికామైః
ఆలోకలుప్తజగదాంధ్యమనుస్మరేయం |
ఆలోహితాంశుకమనాకులహేతిజాలం
హైరణ్యగర్భహయమేధహవిర్భుజం త్వాం || 44 ||

భూయో భూయః పుళకనిచితైరంగకైరేధమానాః
స్థూలస్థూలాన్ నయనముకుళైర్భ్రతో బాష్పబిందూన్ |
ధన్యాః కేచిద్వరద భవతః సంసదం భూషయంతః
స్వాంతైరంతర్వినయనిభృతైః స్వాదయంతే పదం తే || 45 ||

వరద తవ విలోకయంతి ధన్యాః
మరకతభూధరమాతృకాయమాణం |
వ్యపగతపరికర్మవారవాణం
మృగమదపంకవిశేషనీలమంగం || 46 ||

అనిభృతపరిరంభైరాహితామిందిరాయాః
కనకవలయముద్రాం కంఠదేశే దధానః |

ఫణిపతిశయనీయాదుత్థితస్త్యం ప్రభాతే
వరద సతతమంతర్మానసం సన్నిధేయాః ॥ 47 ॥

తురగవిహగరాజస్యందనాందోళికాది-
ష్వధికమధికమన్యామాత్మశోభాం దధానం।
అనవధికవిభూతిం హస్తశైలేశ్వరం త్వాం
అనుదినమనిమేషైర్లోచనైర్నిర్విశేయం ॥ 48 ॥

నిరంతరం నిర్విశతస్త్యదీయం
అస్పృష్టచింతాపదమాభిరూప్యం।
సత్యం శపే వారణశైలనాథ
వైకుంఠవాసేఽపి న మేఽభిలాషః ॥ 49 ॥

వ్యాతన్వానా తరుణతుళసీదామభిః స్వామభిఖ్యాం
మాతంగాద్రౌ మరకతరుచిం పుష్ణతీ మానసే నః।
భోగైశ్వర్యప్రియసహచరైః కాఽపి లక్ష్మీకటాక్షైః
భూయః శ్యామా భువనజననీ దేవతా సన్నిధత్తాం ॥ 50 ॥

ఇతి విహితముదారం వేంకటేశేన భక్త్యా
శ్రుతిసుభగమిదం యః స్తోత్రమంగీకరోతి।
కరిశిఖరివిటంకస్థాయినః కల్పవృక్షాత్
భవతి ఫలమశేషం తస్య హస్తాపచేయం ॥ 51 ॥

॥ ఇతి శ్రీవరదరాజపంచాశత్ సమాప్తా ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః ॥